

Den hellige Brigid af Kildare, 1. februar

Hellige Brigid af Kildare, ikon af Brigitte Gamichon, Frankrig, fra 1995.
Kan ses i Gudsmoders Beskyttelses Kirke.

Troparion, 8. tone:

I dig, ærværdige moder, spejles det guddommelige billede klart
For Kristi ligheds skyld tog du korset op og fulgte Ham
Ved dit liv lærer du os ikke at give agt på det forgængelige kød
Men langt snarere bekymre os om sjælen, som lever hinsides døden
Derfor fryder du dig i ånden med Himmelens engle, Hellige Brigid

Kontakion, 3. tone:

Guddommeligt rustet med åndelig renhed
Holdt du som spyd i din hånd den uophørlige bøn
Med det gennemborede du dæmonernes skarer
Hellige moder, ærerige Brigid
Bed uophørligt til Kristus
For os alle.

Den hellige Brigid levede i Irland fra ca. 450 (452 eller 456) til 523. Der findes bjerge af

legendestof om hende, men kun et lille muldvarpeskud af facts.

Hun blev født i nærheden af Kildare, beliggende 55 km sydvest for Dublin. Hendes mor, Broicsech, var kristen træl hos hendes far, den hedenske Dubthach. Som lille pige hjalp hun sin mor med at vogte og malke kvæget på sletterne omkring Kildare. Hun var et bemærkelsesværdigt klogt og smukt barn; legenden fortæller, at hun allerede som barn var så from, at der brændte en klar lue over det hus, hvori hun opholdt sig. Faderen, der naturligvis ikke var blind for sin datters store kvaliteter, forsøgte at få hende rigt gift, men hendes stærke kaldelse fra Gud fik ham til at opgive sit forehavende og sætte hende fri til at vælge sløret, hvilket absolut ikke var nemt, selv ikke for kvinder af fornem byrd, under den første kristne tid i Irland. Den hellige Patrick (ca. 390 - ca. 461), Irlands nationale skytshelgen og første kristne missionær, som døbte hende, siger om kvindernes vanskelige situation i sine *Confessiones*, at de jomfruer, der ønsker at vie deres liv til Kristus, som oftest bliver forfulgt af deres fædre, og at det især er trælkvinderne, der lider under fædrenes forbud og tvang.

Med Guds hjælp lykkes det, som nævnt, for Brigid at sætte sin vilje igennem. Hun aflægger sine klosterløfter for biskoppen som helt ung og grundlægger det første irske nonnekloster i 490 (senere omdannet til dobbeltkloster for både nonner og munke) på et lille stykke land, der ifølge legenden blev hende givet af kongen af Leinster. Stedet blev kaldt Cell-Dara, Egens Kirke, nutidens Kildare, hvor der i dag ligger en kirke, oprindeligt fra 1200-tallet: St Brigid's Cathedral, og et rundtårn fra 1100-tallet til hendes minde og ære.

Brigid bar en klædning, der viste hun var viet til Kristus, måske i stil med den, vi ser på ikonen *. Hun levede et liv i bøn og fattigdom i fællesskab med ligesindede kvinder, men nok ikke overvejende kontemplativt orienteret og langt fra lukket ude fra verden. Vi må snarere forestille os hende ofte på farten i sin "stridsvogn" i Herrens tjeneste afsted til syge og lidende, dem der mest behøvede hendes hjælp, eller i samtale med forbipasserende, mens hun røgtede køerne. Det lille samfund blev velkendt for sin gæstfrihed, sine gavmilde almisser samt Brigids mirakuløse helbredelser af syge og omvendelse af syndere.

Der er ingen tvivl om, at hun og de andre nonner spillede en meget betydningsfuld rolle for kristningen af Irland: For en kvinde "kan trænge ind på områder, hvor mænd ikke kan komme". Det siges fx, at en hedensk høvding, der nægtede at lade sig døbe af hl. Patrick, lod sig omvende til kristendommen under indflydelse af Brigid.

Brigid-kultens stærke vækst og vidtstrakte udbredelse tyder på, at der er tale om en ægte overnaturlig virkelighed bag den.

Hendes disciple drog ud og grundlagde klostre i hele Irland, og i løbet af middelalderen blev hun kendt som *den gæliske Maria*. Hendes ry nåede langt ud over Irland til hele Europa i syd såvel som i nord. Hun figurerer på Lisbjerg altret, et af de danske "gyldne altre"* fra ca.1140, som i dag kan ses på Nationalmuseet i København. Hun hører til Irlands nationalhelgener og ligger begravet sammen med hl. Patrick i Downpatrick. Legendens fremhæver hende som beskytter af fattige, krøblinge og børn. Der findes et relikvieskrin med hendes sko på Nationalmuseet i Dublin, og der er stadig tradition for at flette sivkors aftenen før hendes navnedag den 1. februar og få det velsignet ved liturgien den følgende dag for derefter at anbringe det i huset eller kostalden for at sikre tryghed og godt liv hele året.

I tidens løb er der digtet mange bønner og hymner i hendes navn og til hendes ære, fx følgende fra 600-tallet: "**Brigid, du, for evigt gyldentskinnende flamme, led os til Evighedens Rige, til den blændende, strålende sol.**" Mange også nyere forfattere har, på baggrund af det omfattende legendestof, fortalt om hendes liv.

Hellige Brigid bed til Gud for os!

Et sivkors

Kilde: *The Irish Saints* Short biographies of the principal Irish saints from the time of St. Patrick to that of St. Laurence O'Toole (by Daphne D.C. Pochin Mould, B.Sc., Ph.D.; Dublin Clonmore and Reynolds LTD. London, Burnsand Oates LTD., 1964)

* Ikon af Brigitte Gamichon, Frankrig, fra 1995. Kan ses i Gudsmoders Beskyttelses Kirke.

Publiceret 28/1-09